

ДЕНЬ ПЕРШИЙ

С тупаю крок і одразу ж усе забуваю.
— Анно! — вигукую я й вражено стуляю рота.

У голові порожньо. Я зеленого поняття не маю, хто така Анна чи нащо я її кличу. Навіть не знаю, яким чином сюди потрапив. Я стою серед лісу, рукою затуляючи очі від мжички. Серце аж заходиться. Від мене смердить потом, ноги тремтять. Напевне, я біг, от лише не можу пригадати, чому саме.

— Як... — Я затинаюся, побачивши свої руки. Кошаві, потворні. Незнайомі. Я не впізнаю їх.

Уперше відчувши страх, намагаюся згадати про себе бодай щось: когось із родичів, адресу, власний вік, будь-що... але намарно. У мене навіть імені немає. Усі спомини, які ще мить тому жили в моїй голові, нині здиміли без сліду.

Горло перехоплює, дихання стає гучним та уривчастим. Ліс крутиться, чорні цятки майорять перед очима.

«Заспокойтеся».

— Не можу дихати... — сичу я.

Кров нуртує у скронях, і я валюся на землю, пальцями вгрюзаючи в багнюку.

«Можете. Просто заспокойтеся».

Голос у моїй свідомості звучить урівноважено, зимно й владно.

«Заплющте очі. Прислухайтеся до лісу. Зберіться».

Корюся голосу й заплюшую очі, але єдине, що я чую, — це власне уривчасте дихання. Упродовж тривалого часу воно

перекриває все, але звільна, дуже звільна я проколупую у власному страху дірочку, крізь яку прориваються інші звуки.

Дощові краплі лопотять листям, над головою шелестить віття. Праворуч від мене дзюрчить струмок, на деревах гави, вони б'ють крилами, здіймаючись у небо. Щось шамрає в траві, десь зовсім поряд, на відстані доторку, дріботить кролик. Одну за одною я сплітаю ці нитки нових споминів, горнуса в рядно свого п'ятихвилинного минулого. Цього досить, щоб притлумити паніку бодай на якийсь мент.

Незграбно зводжуся, мимоволі дивуючись тому, який я високий, як далеко від мене опиняється земля. Заточуючись, струшую вологе листя зі штанів, уперше помітивши, що на мені смокінг. Сорочка забрехана брудом і червоним вином. Напевне, я був на кликаній вечері. Кишені порожні. Пальта нема, отже, я не міг відійти аж так далеко. Це обнадіює.

Судячи зі світла, зараз ранок, тож, напевне, я вештався тут цілу ніч. Ніхто не вбирається в смокінг, щоб провести вечір на самоті — отже, хтось уже мусив помітити моє зникнення. Певна річ, за цими деревами є будинок, мешканці якого наразі саме прокидаються, б'ють на сполох, виряджають пошукові загони... Удивляюся в зарості, непевно, сподіваючись побачити, як із-за гушавини виходять мої друзі, як плескають мене по плечу й жартують, а потім ми разом повертаємося додому. Утім ці мрії не годні вивести мене з лісу, і я не можу просто сидіти й чекати, поки мене врятують. Мене б'є трем, зуби цокотять. Треба йти, бодай задля того, щоб зігрітися, але навколо самі дерева. Жодної змоги дізнатися, рухаюся я назустріч рятунку чи плуганюся чимдалі геть від нього.

Розгубившись, повертаюся до останнього, чим переймався той, ким я був раніше.

— Анно!

Хай хто ця жінка, достеменно саме вона є причиною того, що я зараз тут. Проте я не годен її уявити. Можливо, це моя дружина? Чи донька?

Жодне із цих припущень не здається мені правильним, але щось у цьому імені вабить мене. Я відчуваю, як воно ніби намагається скерувати кудись мій розум.

— Анно! — кричу я радше з відчаєм, ніж із надією.

— Рятуйте! — лунає жіночий крик у відповідь.

Я рвучко обертаюся на цей голос. У голові паморочиться, але ген далі між дерев я бачу її, убрану в чорну сукню жінку, яка мчить щодуху. Кілька секунд по тому я помічаю її переслідувача, що дереться за нею крізь чагарник.

— Ані руш! — горлаю я, але голос мій слабкий і зморений; його й не чути за їхнім тупотінням.

Через шок мене наче правець побив; коли нарешті я зриваюся навздогін зі швидкістю, якої й не сподівався від свого знесиленого тіла, ті двоє вже майже зникли з очей. І хоч як хутко я мчу за ними, наздогнати не можу.

Піт заливає мені чоло, струджені ноги не тримають, підтинаються, і я гепаюся в багнюку. Борсаюся в падолисті, насилу здіймаюся на рівні — саме вчасно, щоб почути її крик. Несамовитий, нажаханий, він затоплює ліс. І уривається після пострілу.

— Анно! — гукаю я нестямно. — Анно!

Відповіді немає — лише луна пострілу, що згасала.

Тридцять секунд. Саме стільки я зволікав після того, як угледів її вперше. Саме на цій відстані від неї перебував, коли її вбили. Тридцять секунд вагання, тридцять секунд, щоби втратити людину остаточно й назавше.

Помічаю в себе під ногами товстелезну гілляку. Піднімаю її, замахаюся на пробу — вага й відчуття шкарубкої кори під пальцями додають мені впевненості. Авжеж, проти пістолета зиску з такої зброї буде мало, але це все одно ліпше, ніж вештатися лісом голірuch. Я й досі задихаюся, і досі тремчу після пробіжки, але відчуття провини тягне мене туди, звідкіля пролунав крик Анни. Намагаючись не шуміти, відсуваю похиле гілля, видивляючись те, чого бачити мені насправді зовсім не хочеться.

Ліворуч від мене хрускає гілка.

Затамовую дух, несамовито дослухаючись.

І знову лунає тріск. Чути, як хтось крокує падолистом і сушеною, обходячи мене з тилу.

Кров холоде в жилах, я ціпенію. Не наважуюся озирнутися.

Хрускіт гілок дедалі ближчає, зовсім упритул за спиною я чую неглибоке дихання. Ноги мої підтинаються, ломака випадає з рук.

Я зараз помолвився б, але слова пригадати годі.

Тепле дихання торкається шиї. Відчуваю запах алкоголю й цигарок, душок немитого тіла.

— На схід, — хрипить чоловік, кладучи щось важке мені в кишеню.

Він відступає, кроки віддаляються в гушавину, а я сповзаю долі, притискаюся чолом до багнюки, вдихаю запах вологого падолисту й гниляччя. Щоками струменять сльози.

Полегшення, яке я відчуваю, просто принизливе; це боягузтво жалюгідне. Я навіть не зважився глянути своєму мучителеві в очі. Ну *що* я за людина така?!

Лише за кілька хвилин страх відступає достатньою мірою, щоб я зміг поворухнутися. Але й тепер мушу на якийсь час прихилитися до найближчого дерева, щоб перепочити. Подарунок убивці своєю вагою відтягує мені кишеню. Боячись того, що можу в ній знайти, занурюю руку й видобуваю назовні срібний компас.

— Отакої... — видихаю здивовано.

Скельце тріснуло, метал у подряпинах, на тильному боці гравірування — ініціали «С. Б.». Не розумію, що вони означають, але вказівки вбивці недвозначні.

Мені треба скористатися компасом і рушати на схід.

Кидую провинний погляд на ліс. Тіло Анни має бути десь неподалік, але мене лякає те, як відреагує вбивця, якщо я наткнуся на нього. Можливо, саме тому я й досі живий — бо не спробував підступитися ближче. Чи й справді мені аж

так кортить випробувати, наскільки вистачить милосердя душогуба?

«Якщо тільки це й справді милосердя».

Дуже довго дивлюся на тремку стрілку компаса. Я майже ні в чому наразі не впевнений, але достеменно знаю, що вбивцям милосердя не притаманне. Байдуже, у яку гру він грає, — я не можу довіряти його пораді, дослухатися до неї не варто. Але якщо я цього не зроблю... Знову роздивляюся ліс. Хоч куди кинь оком — усюди все однакове: самі дерева, яким кінцякраю немає, і похмуре небо.

«Це ж якою мірою треба заблукати, щоб дати змогу дияволу показати тобі шлях додому?»

І вирішую, що саме такою мірою.

Прецінь такою, як заблукав я.

Відхилившись від стовбура, кладу компас на долоню. Стрілка показує на північ, а я вирушаю на схід, проти вітру й холодночі, проти цілого світу.

Надія полишила мене.

Я сліпець у чистилищі, який не бачить тих гріхів, що допровадили його сюди.

Віє вітер, злива посилилася й репіжить крізь дерева, краплі відскакують від землі аж до кісточок, а я йду за компасом.

Угледівши крізь мряку кольоровий спалах, плуганюся до нього й бачу червону хустинку, прицвяшену до дерева, — либонь, залишилася від якоїсь давешньої дитячої гри. Видивляюся ще одну, помічаю її за кілька футів від себе, потім удається вгледіти наступну, а тоді ще одну. Зашпортуючись, чвалаю поміж ними крізь морок, аж нарешті дістаюся до краю лісу. Деревя розступаються, і просто перед собою я бачу величний маєток у георгіанському стилі. Фасад з червоної цегли обвитий плющем. Схоже, будинок закинутий. Довга рінява під'їзна алея, що веде до парадних дверей, губиться в бур'янах, прямокутні моріжки обабіч неї геть зболотніли, на самому їхньому краечку в'януть блаженські квіти.

Вишукую бодай якісь ознаки життя, роздивляюся темні вікна, аж нарешті помічаю тьмаве світло на другому поверсі. Либонь, воно б мало заспокоїти мене, натомість я вагаюся. Мені здається, ніби я натрапив на якесь спляче чудовисько, величезне, жахливе й нерухоме, а непевне світло за шибою — це насправді його серцебиття. Навіщо вбивця дав мені цей компас? Певна річ, суто для того, щоб допровадити просто в пашеку ще гіршої халепи.

Згадка про Анну змушує мене ступити перший крок. Вона загинула через ті тридцять секунд моїх вагань, і от я знову зволікаю. Нервово глитаю, витираю мокре від дощу обличчя й перетинаю моріжок. Піднімаюся шербатими сходами ганку

до дверей. Гупаю в них з якоюсь дитячою люттю, витрачаючи на це рештки сил. Щось жахливе сталося в лісі, і душогуба ще можна покарати, якщо тільки мені вдасться розбудити мешканців маєтку.

Утім, на жаль, мені це не вдається.

Б'юся у двері аж до знемоги, але мені не відчиняють.

Склавши долоні човником, притискаюся обличчям до шибок високих вікон обабіч дверей, але вітражне скло зашмароване тлустим шаром бруду, через який можна роздивитися хіба що якісь розмиті жовті плями. Я гепаю по шибках долонею, а відтак відступаю й роздивляюся фасад, міркуючи, чи є тут якийсь інший вхід. Саме тоді помічаю дзвоник — іржавий ланцюжок, оповитий плющем.

Виплутую його й щосили смикаю, а потім іще раз, і ще, аж допоки за шибками починається якийсь рух.

Двері мені відчиняє заспаний чоловік такої химерної зовнішності, що якусь мить ми просто мовчки стовбичимо, витріщаючись один на одного. Він приземкуватий горбань, жахливі шрами від опіків укривають половину обличчя. Завелика піжама теліпається на ньому, наче на вішаку, на кособокі плечі накинута старезний цинамоновий¹ шлафрок². Горбань мало скидається на людину, радше на останнього представника якогось зниклого виду, що загубився в плетиві нашої еволюції.

— Хвалити Бога! Мені потрібна ваша допомога! — вигукую оговтуючись.

Він витріщається на мене, роззявивши рота.

— У вас є телефон? — удаюся до ще однієї спроби. — Треба викликати поліцію!

— Жодної реакції.

— Та не стовбичте ви бовваном, хай вам грець! — кричу я, струшую його за плечі, а потім повз нього проштовхуюся до

¹ Цинамоновий (заст.) — кольору кориці; брунатний.

² Шлафрок (заст.) — домашній халат.

вестибюля й тепер уже сам спантеличено роззявляю рота, роззирнувшись довкола. Усе тут блищить, у вимошеній чорно-білою мармуровою плиткою підлозі¹ відбивається кришталева люстра на кількадесят свічок. На стінах висять свічада в рамах, широкі сходи з вигадливо прикрашеним поруччям ведуть нагору, до галереї другого поверху; вузький червоний килим тече донизу сходами, наче кров якоїсь забитої дичини.

У віддаленому кінці вестибюля гупають двері, і з глибини будинку вириває вервечка челяді. У руках у них оберемки рожевих і бузкових квітів, аромат яких перебиває пахощі розтопленого воску. Розмови вщухають, щойно вони помічають захекану прояву біля дверей. Одне за одним слуги повертаються до мене, увесь вестибюль наче затамовує дух. Незабаром єдиним звуком, що порушує тишу, стає ляпання крапель з мого одягу на цю чудову чисту підлогу.

Крап.

Крап.

Крап.

— Себастіане?

Вродливий білявець, убраний у светр для крикету й лляні штани, хутко збігає сходами, перестрибуючи через два щаблі разом. На вигляд цьому чоловікові трохи за п'ятдесят, хоча вік робить його радше елегантно підтоптаним, аніж змореним чи спорохнілим. Тримаючи руки в кишенях, він навпрошки йде крізь увесь вестибюль до мене, розтинаючи мовчазний натовп челяді. Утім сумніваюся, що він узагалі її помічає: пильний погляд його аж прикипів до мене.

— Друже мій, на Бога, що з вами сталося? — питає він, співчутливо насупивши брови. — Коли я востаннє вас бачив...

— Ми маємо викликати поліцію! — вигукую я, хапаючи його за руку. — Анну вбито.

¹ Чорні й білі кахлі, що утворюють різноманітні візерунки на підлозі вестибюля, вважали візитівкою найзаможніших будинків. (Прим. пер.)

Навколо нас лунає приголомшений пошепт. Чоловік хмурнішає, хутко зиркає на челядь, яка потроху підступається ближче.

— Анну? — перепитує він тихо.

— Так, Анну. Її хтось переслідував!

— Хто саме?

— Хтось, убраний у чорне! Мусимо викликати поліцію!

— Так-так, звісно, але спершу давайте-но піднімемося до вашої кімнати... — заспокійливо каже він, підштовхуючи мене до сходів.

Не знаю, чому — може, через те що в маєтку задуха чи то через полегшення, що поймає мене тепер, коли я вгледів дружнє обличчя, — я відчуваю раптову млість. Поки ми піднімаємося сходами, я змушений триматися за бильця, щоб не зашпортуватися.

Височезний долівковий годинник зустрічає нас на горішньому майданчику; його машинерія заіржавіла, але він усе одно й надалі трощить секунди на порох своїм вагядлом¹. Виявляється, що надворі вже набагато пізніше, ніж мені здавалося: майже пів на одинадцять.

Обабіч від нас коридори тягнуться до протилежних придомків, хоча вхід до східного крила запинає оксамитова порт'єра, нашвидкуруч прибита до стелі. До неї пришпилено табличку з написом «Ремонтні роботи».

Мене бере нетерплячка: страшенно кортить скинути із себе тягар пережитого вранці жахіття, тому я знову щось кажу про Анну, але мій добрий самарянин змовницьки хитає головою.

— Ця бісова челядь розп'якає кожне ваше слово всьому будинку, ще й півхвилини не мине, — каже мій супутник таким низьким, притишеним голосом, що той лунає наче крізь стіну. — Ліпше поговоримо на самоті.

¹ Вагядло (заст.) — маятник.